

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2

Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα

Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332

Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα 8-7-2025

Αρ. πρωτ.: 183813

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων

Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου

Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 5620/23-5-2025 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Γ. Μανούσος**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Αν υπάρχουν ελαιοπαραγωγοί που επιθυμούν να κάνουν αναδιάρθρωση, όσοι εξ αυτών είναι ενταγμένοι σε Οργανώσεις Παραγωγών (ΟΕΦ) μπορούν να επωφεληθούν από συγχρηματοδοτούμενα Επιχειρησιακά Προγράμματα που διέπονται από την υπ' αριθμ. 1506/206003/15-07-2024 (Β' 4133) Υπουργική Απόφαση. Από τα τρέχοντα προγράμματα (2024-2027) καμία Οργάνωση Παραγωγών δεν έχει προγραμματίσει τέτοια δράση.

Περαιτέρω, όσον αφορά την στήριξη των παραδοσιακών ελαιώνων, σημειώνεται ότι στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας (Π.Α.Α.) 2014-2022 υλοποιήθηκε η γεωργοπεριβαλλοντική Δράση 10.1.02 «Προστασία Παραδοσιακού Ελαιώνα Άμφισσας», του Μέτρου 10 «Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα», της οποίας η Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) αποτέλεσε Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ).

Σκοπός της Δράσης είναι η διατήρηση της παραδοσιακής μορφής του Ελαιώνα της Άμφισσας που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του Δελφικού Τοπίου, το οποίο αποτελεί μνημείο παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Πιο συγκεκριμένα, ο παραδοσιακός ελαιώνας της Άμφισσας αποτελείται από μεγάλης ηλικίας και αιωνόβια ελαιόδεντρα με κορμούς με βαθιές πτυχωσεις και ιδιαίτερα ανεπτυγμένη κόμη, το ύψος των οποίων σε πολλές περιπτώσεις φθάνει τα 10 μέτρα.

Η Δράση ήταν πενταετούς διάρκειας, με έναρξη των δεσμεύσεων στις 19.02.2019 και λήξη στις 18.02.2024, και το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής συνίστατο από κοινότητες του Δήμου Δελφών της Περιφερειακής Ενότητας Φωκίδας, και τη Δημοτική Ενότητα Αράχοβας της Περιφερειακής Ενότητας Βοιωτίας. Με την αριθ. 1666/125153/30.05.2019 Απόφαση Ένταξης Πράξεων εντάχθηκαν στη Δράση 1.285 παραγωγοί με συνολική έκταση 2.012,55 εκτάρια (Ha) και συνολικά καταβλήθηκαν περί τα 5.000.000 €.

Το ύψος ενίσχυσης ήταν 580 € ανά εκτάριο ετησίως, όταν ο ελαιώνας έχει αναχώματα (τράφια) και 547 € ανά εκτάριο ετησίως, για τα αγροτεμάχια χωρίς αναχώματα. Η ενίσχυση παρείχετο ως αποζημίωση για την απώλεια εισοδήματος και τα πρόσθετα κόστη που επέρχονται με την εφαρμογή δεσμεύσεων που συμβάλλουν στη διατήρηση του παραδοσιακού χαρακτήρα του Ελαιώνα, όπως:

- η διατήρηση του ύψους των ελαιόδεντρων άνω των 4 μέτρων,
- η τήρηση της πυκνότητας φύτευσης μεταξύ 80 και 250 δέντρων ανά εκτάριο (Ha),
- η απαγόρευση ενεργειών ανανέωσης δέντρων (όπως αυστηρό κλάδεμα, σύντμηση βραχιόνων ή καρατόμηση) και

- η διατήρηση σε καλή κατάσταση των παραδοσιακών αναχωμάτων (τραφιών) με την εφαρμογή χειρωνακτικής (και παράλληλη απαγόρευση της χημικής) ζιζανιοκτονίας.
- Επίσης, για την ενίσχυση του φιλοπεριβαλλοντικού χαρακτήρα της Δράσης, οι δικαιούχοι ήταν υποχρεωμένοι να συμμετέχουν στο πρόγραμμα καταπολέμησης του δάκου της ελιάς με δολωματικό ψεκασμό των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) ή εναλλακτικά να εφαρμόζουν στα αγροτεμάχια τους σύστημα βιολογικής γεωργίας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 834/2007 και (ΕΚ) 889/2008.

Στο Στρατηγικό Σχέδιο (ΣΣ) της Χώρας για την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) 2023-2027 στον Πυλώνα II έχει περιληφθεί και η συνέχιση της εν λόγω Δράσης ως μέρος της Παρέμβασης Π3-70-1.2 «Ενισχύσεις για την προστασία του αγροτικού τοπίου» για πενταετή περίοδο δεσμεύσεων και με τις ίδιες δεσμεύσεις με την προηγούμενη περίοδο. Στη νέα περίοδο, το ύψος ενίσχυσης έχει αυξηθεί σε σχέση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, και συγκεκριμένα έχει καθοριστεί στο ύψος των 669 € ανά εκτάριο ετησίως για τα αγροτεμάχια χωρίς αναχώματα, και των 702 € για τα αγροτεμάχια που οριοθετούνται με αναχώματα ενώ η προβλεπόμενη έκταση ένταξης ανέρχεται σε 2.035 εκτάρια (Ha).

Η Πρόσκληση για τη συμμετοχή των παραγωγών στην παρέμβαση αναμένεται να εκδοθεί στα τέλη του 2025, καθώς το Πληροφοριακό Σύστημα που υποστηρίζει τη Δράση και μέσω του οποίου θα υποβληθούν οι αιτήσεις στήριξης των δυνητικών δικαιούχων για την ένταξή τους στη Δράση, σύμφωνα με ενημέρωση από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, αναμένεται να παραδοθεί από την ανάδοχο εταιρεία το νωρίτερο τον Οκτώβριο 2025. Τον επόμενο μήνα έχει προγραμματιστεί από την αρμόδια Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής του ΥΠΑΑΤ να γίνει η έκδοση της προδημοσίευσης της Δράσης, για την καλύτερη ενημέρωση των παραγωγών ώστε να αναλάβουν δεσμεύσεις. Το πρώτο έτος πληρωμής των δικαιούχων για το νέο πρόγραμμα θα είναι το έτος Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης (ΕΑΕ) 2025.

Παράλληλα, από το έτος 2023, στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 υλοποιείται η παρέμβαση/οικολογικό πρόγραμμα Π1-31.10 «Προστασία τοπίων και γεωργικών συστημάτων υψηλής περιβαλλοντικής σημασίας», και συγκεκριμένα η Δράση 31.10B «Προστασία μνημειακών ελαιώνων» με πεδίο εφαρμογής τους εκατοικούς ελαιώνες των νησιών του Ιονίου (Κέρκυρα, Κεφαλονιά, Λευκάδα, Ζάκυνθος, Ιθάκη και Παξοί) που χαρακτηρίζονται ως μνημειακοί ελαιώνες. Η παρέμβαση αποσκοπεί στη συνέχιση της παραδοσιακής μορφής ελαιοκαλλιέργειας στα νησιά του Ιονίου, συμβάλλοντας στη διατήρηση του αγροτικού τοπίου και στην ενίσχυση των οικοσυστηματικών υπηρεσιών των ελαιώνων υψηλής περιβαλλοντικής σημασίας, δεδομένου ότι οι μνημειακοί ελαιώνες της περιοχής της Μεσογείου θεωρούνται αγροοικοσυστήματα υψηλής φυσικής αξίας.

Ειδικότερα, μνημειακοί θεωρούνται οι ελαιώνες με έκταση μεγαλύτερη των 5 στρεμμάτων, με ελάχιστο αριθμό 5 ελαιόδεντρα/στρέμμα, στους οποίους το ποσοστό των μνημειακών ελαιοδέντρων καλύπτει άνω του 15% του συνόλου των ελαιοδέντρων. Τα μνημειακά ελαιόδεντρα, με μέση ηλικία τα 800 - 1000 έτη, έχουν ιδιαίτερα μορφολογικά χαρακτηριστικά (μεγαλύτερο από 5 μέτρα σθηθαίο ύψος στα 1.30 μέτρα από τη βάση του δένδρου, ασύμμετρο κορμό, εσωτερική σπηλαίωση κορμού, ογκώδεις εξωτερικές επιφάνειες, αυλακώσεις, κ.ά.), πλούσια βιοποικιλότητα εντός των κοιλοτήτων του κορμού ή/και είναι συνδεδεμένα με ιστορικές μνήμες ή/και πολιτιστικές δραστηριότητες, παραδόσεις ή/και θρησκευτικά έθιμα της εκάστοτε περιοχής.

Δικαιούχοι του συγκεκριμένου οικολογικού σχήματος είναι ενεργοί γεωργοί ή ομάδες ενεργών γεωργών που αναλαμβάνουν τη διατήρηση των ελαιώνων με τη χρήση παραδοσιακών πρακτικών καλλιέργειας που συντέλεσαν και συντελούν στη βελτίωση του αγροτικού τοπίου: Η συγκομιδή του ελαιοκάρπου πρέπει να γίνεται με τις παραδοσιακές σε κάθε περιοχή τεχνικές συγκομιδής (π.χ. στρώση ελαιόπανων, ραβδισμός). Σε κάθε περίπτωση πρέπει να αποφεύγεται η χρήση μηχανοκίνητων μέσων (π.χ. δονητών). Στην περίπτωση όπου οι επιλέξιμοι ελαιώνες χρησιμοποιούνται για την παραγωγή πιστοποιημένου ΠΟΠ/ΠΓΕ ελαιολάδου, η τεχνική συγκομιδής συμμορφώνεται με τις εκάστοτε θεσμοθετημένες προδιαγραφές.

Το ύψος ενίσχυσης είναι 150 ευρώ/εκτάριο με βάση την αριθ. 1384/190515/19.06.2023 (Β' 3946) Υ.Α., με την οποία καθορίζεται το θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής των οικολογικών προγραμμάτων που έχουν εκχωρηθεί στην αρμόδια Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής του ΥΠΑΑΤ. Για το έτος 2023, καταβλήθηκαν περίπου 400.000 ευρώ σε 3.048 παραγωγούς για συνολική έκταση 4.000 περίπου εκταρίων, με ύψος ενίσχυσης 100 ευρώ ανά εκτάριο, όπως διαμορφώθηκε μετά την αναπροσαρμογή του ποσού με βάση την αριθ. 939/124417/29.04.2024 (Β' 2538) Υ.Α. Για το έτος 2024 καταβλήθηκαν 844.155 ευρώ με ύψος ενίσχυσης 150 ευρώ ανά εκτάριο.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

Βουλευτή κ. Γ. Μανούσο

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού